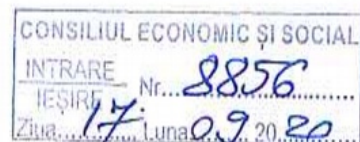

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Către

Biroul Permanent al Senatului

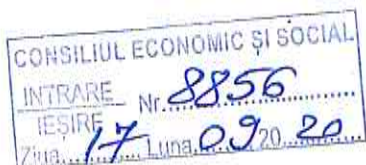
În conformitate cu prevederile art. 74 alin. (1) și ale art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată și ale art. 92 alin. (4) din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările ulterioare, vă înaintăm alăturat, spre dezbateră și adoptare **propunerea legislativă LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 208 din 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente.**

Solicităm adoptarea propunerii legislative în procedură de urgență, conform art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată și art. 108 din Regulamentul Senatului, republicat.

În numele inițiatorilor,

Senator

Radu-Mihai Mihail

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta inițiativă legislativă are ca scop modificarea *Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente*, pentru a asigura buna organizare și desfășurare a procesului electoral în străinătate, pentru reducerea numărului de semnături necesare în vederea candidaturii, pentru reprezentarea corectă a românilor din străinătate în Parlamentul României și pentru facilitarea exercitării dreptului la vot pentru alegătorii cu domiciliul sau reședința în străinătate.

Modificările propuse în textul inițiativei legislative pornesc de la cele propuse de către Guvern în Ordonanța de urgență nr. 26 din 2020¹ privind organizarea și desfășurarea procesului electoral în afara granițelor țării, reducerea numărului de semnături și modificarea Anexei nr. 1 la lege pentru circumscripția 43. Am eliminat din text articolele care au fost declarate neconstituționale de Curtea Constituțională prin Decizia 150/2020², respectiv cele care vizau posibilitatea de a vota la orice secție de votare dacă alegătorul nu poate ajunge la secția de votare la care a fost arondat.

Motivele pentru care am preluat propunerile făcute de Guvern în textul unei inițiative legislative sunt următoarele:

- Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia 150/2020 că modificările care vizează Legea 208/2015 că Parlamentul este instituția care trebuie să propună modificări la legile electorale, întrucât “Constituția interzice, în mod expres, efectuarea de modificări de ordin legislativ pe calea ordonanței de urgență. De asemenea, așa cum sunt definite rolul și

¹ Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate <https://www.roaep.ro/legislatie/wp-content/uploads/2020/02/OUG-26-2020.pdf>

² Decizia nr. 150/2020 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2020 privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate <https://lege5.ro/Gratuit/gm3dinzgm2q/decizia-nr-150-2020-referitoare-la-admiterea-exceptiei-de-neconstitucionalitate-a-dispozitiilor-ordonantei-de-urgenta-a-guvernului-nr-26-2020-privind-modificarea-si-completarea-unor-acte-normative-in->

importanța Parlamentului în sistemul constituțional, este evident că modalitatea de organizare a alegerilor pentru această instituție fundamentală a statului român nu poate fi legiferată pe calea ordonanței de urgență, fiind împotriva întregii arhitecturi constituționale (voinței Constituantei) ca modalitatea de alegere a organului "reprezentativ suprem al poporului român" să fie dată executivului prin delegare";

- Modificările propuse de către Guvern prin Ordonanța de Urgență nr. 26 din 2020 sunt necesare bunei desfășurări a procesului electoral pentru românii din străinătate, în ceea ce privește: preîntâmpinarea situației în care se formează cozi la secțiile de votare astfel încât să își poată exprima votul toți cetățenii români din Diaspora; reducerea numărului de semnături necesare în vederea candidaturii de la 1% la 0,5%; aplicarea corectă a normei de reprezentare pentru circumscripția 43, conform numărului de cetățeni români cu domiciliul în străinătate; precum și posibilitatea ca toți cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate să poată vota la orice secție de votare deschisă în străinătate, indiferent dacă s-au înregistrat sau nu anterior online.

Am operat și două modificări la textul propus de Guvern, care se regăsesc în propunerea legislativă la punctele cu numărul 1 și 2 cu privire la zilele de votare în străinătate și la punctul cu numărul 11, cu privire la numărul de parlamentari pentru circumscripția 43.

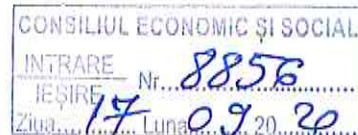
- Reducerea numărului de zile pentru votul în străinătate la două vine ca răspuns la apelul românilor din Diaspora, care au fost implicați în procesul de deschidere a secțiilor de votare și acoperirea acestora cu membri delegați. Ziua de vineri a creat probleme pentru găsirea spațiilor disponibile în afara zilelor de weekend, la care se adaugă necesitatea luării unei zile libere de la muncă a reprezentanților în secții și un plus de costuri suplimentare pentru organizare tuturor secțiilor de votare. Pe timp de pandemie, cerințele de distanțare și regulile impuse de statele gazdă vor face și mai dificil procesul de găsire a spațiilor corespunzătoare noilor norme. Încăperile mici care până acum puteau fi utilizate pentru găzduirea unei secții de votare, acum, cel mai probabil, nu vor mai fi corespunzătoare pentru funcționarea lor pe timp de pandemie. Considerăm că în timpul weekend-ului numărul spațiilor corespunzătoare normelor impuse de pandemie este considerabil mai mare decât a celor disponibile și în timpul săptămânii pentru închiriere. În acest fel vom menține numărul mare de secții de votare deschis în străinătate la alegerile parlamentare și vom respecta condițiile de vot în siguranță pentru alegători.

- De asemenea, în varianta propusă de executiv, numerele reprezentative pentru parlamentarii de Diaspora propuse în Anexa nr.1 erau 4 și 8, iar în varianta noastră numerele sunt 4 și 10. Am efectuat această modificare întrucât la data de 25 august 2020, conform comunicatului dat de Autoritatea Electorală Permanentă³ erau înscriși 734.982 de cetățeni români cu domiciliul în străinătate. Am aplicat norma de reprezentare din Legea 208/2015 de la articolul 5 la 734.982 și rezultatul obținut a fost 4 parlamentari pentru Senat și 10 parlamentari pentru Camera Deputaților. În prezent, norma de reprezentare nu este aplicată pentru circumscripția 43, aceasta fiind reprezentată de minimul de parlamentari - 2 senatori și 4 deputați.

Considerăm că măsurile mai sus menționate sunt absolut necesare în vederea bunei organizări și desfășurării a alegerilor parlamentare din 2020 în străinătate, ținând cont și de perioada dificilă de pandemie pe care o traversăm. Prin urmare, supunem dezbaterii celor două camere prezenta inițiativă legislativă în regim de urgență.

În numele inițiatorilor,
Radu-Mihai Mihail.

³ Numărul total de alegători înscriși în Registrul electoral la data de 25 august 2020
<https://www.roacp.ro/prezentare/stire/numarul-total-de-alegatori-inscrisi-in-registrul-electoral-la-data-de-25-august-2020/>

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 208 din 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic - Legea nr. 208 din 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente publicată în Monitorul Oficial nr. 553 din 24 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 6, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 6. - (1) Votarea în țară se desfășoară într-o singură zi, care poate fi numai duminica. În străinătate, votarea se desfășoară și pe parcursul zilei de sâmbătă imediat anterioară datei votării.”

2. La articolul 6, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) În străinătate, în ziua de sâmbătă, votarea se deschide la ora locală 7,00 și se încheie la ora locală 21,00.”

3. Articolul 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 17. - (1) Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate sunt alcătuite din 10 membri, din care un președinte, un locțiitor al acestuia și cel mult 8 membri propuși de formațiunile politice care participă la alegeri. Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate nu pot funcționa cu mai puțin de 3 membri.

(2) Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate și locțiitorii acestora sunt desemnați de către Autoritatea Electorală Permanentă la propunerea șefilor misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare. Desemnarea se realizează în baza cererilor cetățenilor cu drept de vot, semnate și datate, care cuprind datele prevăzute de art. 16 alin. (1), transmise prin poștă, fax ori e-mail sau depuse la misiunile diplomatice și oficiile consulare. Deciziile privind desemnarea

președinților birourilor secțiilor de votare din străinătate și a locțiitorilor acestora se comunică Biroului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate. Operațiunile de desemnare a președinților birourilor secțiilor de votare din străinătate și a locțiitorilor acestora încep cu 30 de zile înaintea primei zile a votării, pe măsură ce sunt stabilite sediile secțiilor de votare din străinătate, și se finalizează până cel mai târziu cu 15 zile înaintea primei zile a votării, fiind aduse la cunoștință publică prin afișare pe site-ul biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate.

(3) În cel mult 5 zile de la data finalizării operațiunilor de desemnare a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate și a locțiitorilor acestora, formațiunile politice care au propus candidaturi ce au rămas definitive transmit biroului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate, prin mijloace electronice, listele reprezentanților lor în secția de votare din străinătate respectivă, cuprinzând numele, prenumele, telefoanele, e-mailurile și codurile numerice personale ale titularului și ale supleanților, însoțite de declarațiile lor de acceptare. O formațiune politică poate avea un titular și 2 supleanți ai acestuia pentru fiecare secție de votare. Supleanții pot înlocui temporar titularii când aceștia nu pot participa la activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate.

(4) În cel mult 48 de ore de la data expirării termenului prevăzut de alin. (3), președintele Biroului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate completează birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate, ai căror președinți și locțiitori au fost desemnați. În această componentă, birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate îndeplinesc toate atribuțiile prevăzute de prezenta lege. Operațiunile de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate se consemnează în procese-verbale care reprezintă actele de investire, fiind aduse la cunoștință publică prin afișare pe site-ul Biroului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate și comunicate Ministerului Afacerilor Externe și Autorității Electorale Permanente.

(5) Operațiunile de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate trebuie să se finalizeze până cel mai târziu cu 7 zile înaintea primei zile a votării.

(6) În urma investirii într-un birou electoral al secției de votare din străinătate, președintele, locțiitorul și ceilalți membri sunt obligați să îndeplinească atribuțiile ce le revin conform legii, aceștia răspunzând pentru buna gestiune a materialelor ce le sunt predate pentru desfășurarea procesului electoral.

(7) În cazul în care numărul persoanelor propuse de formațiunile politice este insuficient pentru completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, acestea sunt completate cu cetățeni români cu drept de vot propuși de către șefii misiunilor diplomatice sau ai oficiilor consulare, după caz.

(8) În situația în care birourile electorale ale secțiilor de votare nu pot fi completate conform alin. (3) și (7), acestea se completează de către președintele biroului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate cu personal asigurat de către Ministerul Afacerilor Externe, precum și de alte autorități publice la solicitarea Ministerului Afacerilor Externe. Costurile deplasării și

cazării personalului trimis în străinătate pentru a face parte din birourile electorale ale secțiilor de votare sunt suportate de către Ministerul Afacerilor Externe.

(9) Prin excepție de la prevederile alin. (1), dacă președintele biroului electoral al unei secții de votare din străinătate constată, în preziua sau ziua votării, că numărul membrilor biroului electoral este insuficient pentru buna desfășurare a votării, acesta poate suplimenta numărul membrilor biroului electoral respectiv, până la cel mult 15 membri, cu aprobarea biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate. Completarea se poate face cu supleanții propuși de către partidele politice sau, dacă numărul acestora nu este suficient, cu orice cetățean român cu drept de vot, fiind consemnată într-un proces-verbal.

(10) Toate cheltuielile privind transportul, cazarea, masa și alte cheltuieli curente ale membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate se suportă de către cei care îi desemnează.

(11) Atunci când numărul persoanelor propuse potrivit alin. (3) este insuficient sau când acestea nu au confirmat până cu 3 zile înaintea datei votării, în scris, prin e-mail sau mesaj text, că se vor prezenta la activitatea biroului electoral al secției de votare din străinătate, acesta este completat cu supleanții propuși de aceeași formațiune politică, până cel mai târziu cu două zile înaintea primei zile a votării, iar dacă aceștia nu confirmă prezența se completează, inclusiv în zilele votării, de către președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, după informarea biroului electoral ierarhic superior, cu cetățeni români cu drept de vot propuși de către șefii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare.

(12) În cazul în care președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate nu își îndeplinesc atribuțiile ce le revin sau săvârșesc contravenții prevăzute de prezenta lege, sunt înlocuiți, de îndată, la solicitarea biroului electoral ierarhic superior, cu locșitorii acestora. În cazul în care ceilalți membri ai birourilor electorale ale secțiilor de votare nu își îndeplinesc atribuțiile ce le revin sau săvârșesc contravenții prevăzute de prezenta lege, sunt înlocuiți, de îndată, de către președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, după informarea biroului electoral ierarhic superior, cu cetățeni români cu drept de vot propuși de către șefii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare.

(13) Cetățenii români cu drept de vot prevăzuți de alin. (8), (9) și (11) trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 16 alin. (1) lit. a)-h), dovedite prin declarație pe propria răspundere."

4. La articolul 42, alineatul (6) se abrogă.

5. La articolul 49, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Listele electorale permanente din străinătate se întocmesc și se tipăresc de către Autoritatea Electorală Permanentă și se transmit biroului electoral de circumscripție pentru secțiile de votare din străinătate, până cel mai târziu cu 10 zile înaintea primei zile a votării.”

6. Articolul 51 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 51. - (1) Listele electorale suplimentare se întocmesc în cazurile prevăzute de prezenta lege și vor cuprinde elementele prevăzute la art. 49 alin. (5) sau (6), după caz. Listele electorale suplimentare se semnează de președintele biroului electoral al secției de votare și de către ceilalți membri care le-au întocmit.

(3) La secțiile de votare organizate în străinătate se utilizează numai liste electorale suplimentare.

(4) Listele electorale suplimentare din străinătate sunt generate în format electronic, în mod automat, pe baza datelor înregistrate pe terminalul informatic din cadrul Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal.

(5) În situația disfuncționalității Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, listele electorale suplimentare din străinătate se întocmesc pe suport de hârtie și cuprind rubrici pentru numele și prenumele, codul numeric personal și semnătura alegătorului.”

7. La articolul 54, alineatele (1) - (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 54. - (1) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care depun la Biroul Electoral Central o listă de susținători cuprinzând cel puțin 0,5% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral la nivel național, pot depune liste de candidați în toate circumscripțiile electorale. În acest caz, prevederile art. 53 alin. (2) privind numărul exemplarelor originale și al copiilor listei susținătorilor se aplică în mod corespunzător.

(2) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care optează să depună listele de susținători la birourile electorale de circumscripție, pot depune liste de candidați numai dacă acestea sunt susținute de minim 0,5% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral cu adresa de domiciliu sau reședința în circumscripția respectivă, fără ca numărul acestora să fie mai mic de 1.000 de alegători.

(3) Candidații independenți trebuie să fie susținuți de minim 0,5% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral cu adresa de domiciliu sau reședința în circumscripția respectivă, fără ca numărul acestora să fie mai mic de 500 de alegători.”

8. După articolul 82 se introduce un nou articol, articolul 82¹, cu următorul cuprins:

„Art. 82¹. - (1) În ziua de sâmbătă, la încheierea programului de votare prevăzut la art. 6 alin. (1¹), președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, în prezența celorlalți membri, iau următoarele măsuri:

a) sigilează urnele de vot prin lipirea de benzi de hârtie pe deschizăturile acestora, pe care le semnează după ce aplică în prealabil ștampila de control;

b) introduc ștampilele cu mențiunea «VOTAT» într-un plic pe care îl sigilează și pe care aplică ștampila de control;

c) încheie un proces-verbal, în care consemnează numărul buletinelor de vot nefolosite și numărul alegătorilor prezenți la vot.

(2) La plecarea din localul de vot, după realizarea operațiunilor prevăzute la alin. (1), președintele biroului electoral al secției de votare sigilează toate căile de acces în localul de vot cu benzi de hârtie, pe care le semnează după ce aplică în prealabil ștampila de control. Este interzisă părăsirea localului de vot cu ștampila de control, ștampile cu mențiunea «VOTAT», buletine de vot sau liste electorale.

(3) În fiecare zi, la începerea programului de votare prevăzut la art. 6 alin. (11), ridicarea sigiliilor se va face de către președintele biroului electoral al secției de votare din străinătate, în prezența celorlalți membri ai biroului electoral al secției de votare, numai după ce s-a verificat integritatea sigiliilor, a listelor electorale și a buletinelor de vot nefolosite.

(4) Localurile secțiilor de votare din străinătate sunt monitorizate video, în condițiile stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente la propunerea Ministerului Afacerilor Externe."

9. Articolul 83 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 83.** - (1) Cetățenii români își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare organizate în țară sau în străinătate în baza unui act de identitate, valabil în ziua votării.

(2) În sensul prezentei legi, prin act de identitate se înțelege un act de identitate emis de statul român, respectiv cartea de identitate, cartea de identitate provizorie, buletinul de identitate, pașaportul diplomatic, pașaportul diplomatic electronic, pașaportul de serviciu, pașaportul de serviciu electronic, pașaportul simplu, pașaportul simplu electronic, pașaportul simplu temporar, iar în cazul elevilor din școlile militare, carnetul de serviciu militar."

10. Articolul 88 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 88.** - (1) La ora 21,00, președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea localului de vot.

(2) Alegătorii care la ora 21,00 se află la sediul secției de votare, precum și cei care se află la rând în afara sediului secției de votare pentru a intra în localul de vot pot să își exercite dreptul de vot, în condițiile prezentei legi.

(3) Președintele biroului electoral al secției de votare verifică la ora 21,00 dacă în afara sediului secției de votare se află alegători care așteaptă să își exercite dreptul de vot și dispune măsurile necesare pentru a asigura accesul ordonat al acestora în localul de vot, în serii corespunzătoare numărului cabinelor.

(4) Alegătorii aflați în situațiile prevăzute de alin. (2) și (3) pot vota până cel târziu la ora 23,59."

(14) La cerere, membrii birourilor electorale ai secțiilor de votare din străinătate primesc adeverințe care atestă activitatea desfășurată în secția de votare de la președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate.

(15) Fondurile necesare pentru acoperirea cheltuielilor de deplasare în vederea participării la procesul electoral ale președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, ale locțiitorilor acestora, precum și ale membrilor birourilor electorale pentru secțiile de votare din străinătate propuși de către șefii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Externe, în limitele prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare.

11. La Anexa nr. 1, ultima poziție se modifică și va avea următorul cuprins:

"Circumscripția electorală nr. 43	Circumscripția electorală pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării	4	10"
-----------------------------------	--	---	-----

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților,

Președintele Senatului,

Elena Diaconu

De la: USR
Trimis: Tuesday, September 8, 2020 12:23 PM
Către: Elena Diaconu
Subiect: FW: Inițiativă legislativă parlamentare Diaspora 2020 Radu Mihail
Atașări: Adresa de înaintare semnat.pdf; Expunere de motive-2 semnat (2).pdf; Inițiativă legislativă Parlamentare.pdf; Tabel susținători_1.pdf; Tabel susținători.pdf

Bună ziua,

Vă trimitem anexat, în vederea înregistrării, inițiativa legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente.

Cu stimă,

--

Grupul parlamentar al Uniunii Salvați România